

Monumentnummer*: 490839

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 oktober 1995
Kadaster deel/nr 82831/180

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Gilze	Gilze en Rijen	Noord-Brabant

Locatienaam	Locatieomschrijving
Gilze	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Gilze en Rijen	F			1012

*Omschrijving***

HOOFDGEBOUW (Huis Valkenberg). Deels onderkelderd een verdieping hoog hoofdgebouw op rechthoekige grondslag uit laatste kwart 18de eeuw en ingrijpend verbouwd in 1887 en 1895, met aan de ZO-zijde een aangebouwde dienstvleugel uit 1906. Het huis en de dienstvleugel zijn rondom gepleisterd en voorzien van een blokmotief. Het huis is overkapt door een mansardedak, met leien (onderste dakschild) en thans met mastiek (bovenste dakschild) gedekt. Het mansardedak overkapt ook een deel van de dienstvleugel, dat verder van een plat dak is voorzien.

Gedeelten van het oudere huis, dat Benjamin Baron van der Borch in de jaren '70 van de 18de eeuw had laten bouwen, werden in het vernieuwde huis opgenomen. Zo bevindt zich op de as van de toenmalige 18de-eeuwse ingangspartij aan de NO-gevel, waar thans een venster is gesitueerd, over de hele lengte van het huis een dwarshal, die haaks op de hal aan de huidige uit 1964 daterende entree (NW-)zijde grenst. De dwarshal (en voormalige ingangspartij) is loodrecht op een nog bestaande formele zichtas gelegen. In 1895 werd het huis aan de ZW- zijde een stuk vergroot. Hierdoor verloor de NW-gevel zijn regelmatige indeling. Links van de in 1895 gerealiseerde aanbouw, waarin geen vensters, een in vijf traveeën gelede gevelpartij met centraal de door een hardstenen bordes van twee treden voorafgegane hoofdentree, bestaande uit een dubbele paneeldeur met vakken met getoogd enkelruits bovenlicht. Het bordes is overkapt door een door twee smeedijzeren zuilen ondersteund balkon. De zuilvoeten zijn van een kandelaberachtige-ornamentversiering voorzien. Het balkonhek bestaat uit een smeedijzeren balustrade met eveneens kandelaber-achtige ornamentiek. Aan weerszijden van de ingangspartij twee getoogde T- vensters. De vensters vertonen een bepleisterde omlijsting en worden door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een rocaille ornament bekroond. Op de verdieping boven de ingangspartij twee balkondeuren met enkelruits-vensters en een enkelruits bovenlicht. Aan weerszijden hiervan twee vensters als op de beganegrond.

ZW-gevel: deze gevel vertoont een onregelmatige indeling met aan de linkerkzijde twee driezijdig uitgebouwde erkers waartussen een ingangspartij (hoofdingang voor 1964) en aan de rechter zijde een in drie traveeen geleed gevelvlak. Halverwege wordt de gevel, die omgaande door een kroonlijst wordt afgesloten, door een dubbele kordonlijst geleed. Aan de voorzijde van de erkers beganegronds en op de verdieping een getoogd T-venster en in de afgeschuinde zijden een getoogd tweeruitsvenster. De door een hardstenen bordes van twee treden voorafgegane ingangspartij is overkapt door een driezijdig overeenkomstig de erkers vooruitspringend balkon met een recente voor de bescherming niet van belang zijnde balustrade. Op de verdieping boven de ingangspartij een dubbele balkondeur met getoogd enkelruits bovenlicht. Aan de rechterzijde de in drie traveeen gelede gevelpartij met beganegronds drie getoogde T-venster in een iets terugliggende halfronde nis, van elkaar gescheiden door pilasters en afgesloten door blokpilasters aan weerszijden. Op de verdieping drie omlijste T-vensters met kroonlijst.

NW-gevel: beganegronds en op de verdieping vier omlijste getoogde T-vensters, voorzien van persiennes. De vensters beganegronds zijn bekroond door een rocaille-ornament.

ZO-gevel: deze smalle gevelpartij, die haaks omgaat in de dienstvleugel, vertoont een onregelmatige indeling, met beganegronds een houten deur met 8-ruits bovenlicht en rechts hiervan een T-venster met persiennes. Op de verdieping een T-venster met persiennes.

Dienstvleugel NO-gevel: deze gevel vertoont een onregelmatige indeling met centraal beganegronds een getoogd dubbel kozijn met twee T-ruitsvensters met persiennes en aan weerszijden een getoogd deurkozijn. Aan de rechterzijde een houten deur met enkelruits bovenlicht en links een nieuwe deur, die geen historische waarde heeft. Op de verdieping links twee getoogde dubbele T-vensters en rechts twee getoogde T-vensters met persiennes. ZO-gevel: beganegronds drie getoogde T-vensters.

ZW-gevel: aan de linkerkzijde een getoogd dubbel venster, erboven een getoogd T-venster en boven aan de gevel een rond venster. Aan de rechter zijde op de verdieping springt de gevel haaks om tot een in de gevel terugliggend platform, dat aan de ZO-gevel omgaat. Inwendig: in de kamer ten noordoosten van de huidige hoofdentree een stucplafond met een centraal medaillon met bloemmotieven en met ondermeer gestileerde kastanje-, eike- en esdoorn- bladeren in de hoeken. In deze kamer bevindt zich een marmeren Lodewijk-XV schoorsteenmantel met kwabmotief. In de westhoek van het huis een kelder met graatgewelf, die waarschijnlijk teruggaat tot het 18de-eeuwse huis, dat Benjamin van der Borch heeft laten bouwen, of die wellicht in oorsprong al bestond in de hofstede, die aan dit 18de- eeuwse huis voorafging. Ten zuidoosten van de kelder, ondergronds, restanten van een 18de-eeuwse of oudere waterput.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument